



ELŐFIZETÉSI ÁRA:
EGÉSZ ÉVRE . . . 16.— K | FÉL ÉVRE . . . 8.— K
NEGYES ÉVRE . . . 4.— K

FŐSZERKESZTŐ:
DR. BISCHITZ BÉLA
ÜGYVÉD.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, V., SAS-UTCA 20.
TELEFON 108—00.
HIRDETÉSEK mm. SZÁMITÁSSAL DIJSZABÁS SZERINT.

A rendkívüli közgyűlés tanulsága.

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület rendkívüli közgyűlése f. hó 14-én tagjainak rendkívül élénk érdeklődése mellett folyt le.

Régen nem hozott össze annyi tagot az érdeklődés, mint ez alkalommal.

Az alapszabályt módosító, ugynevezett alkotmányozó közgyűlés sokáig emlékezetes lesz az egyesületi élet lassan hömpölygő, csendes folyásában. Ennek a közgyűlésnek olyan sok és olyan érdekes tanulsága maradt a lelkekben, hogy azzal röviden nekünk is érdemes foglalkozni.

A közgyűlés mindenekelőtt azzal az érdekes meglepetéssel szolgált, hogy a váltógazdaság mellett sokkal többen voltak, mint azt előre várni lehetett. A váltógazdaság mellett volt mondhatjuk az egész közgyűlés néhány ember kivételével, akik meglehetősen tervszerűen és meglepő konoksággal harcoltak az elnökség átszervezése ellen.

A váltógazdaság eszméjét a budapesti osztály vetette fel és céltudatos agitációval igyekezett azt az anyaegyesületben keresztülvinni. Mi kéretlenül is támogattuk ezt a mozgalmat, mert tudtuk, hogy mögötte az egyesület haladnivaló többsége van.

Ebben az agitációban sajnálattal tapasztaltuk, hogy tiszteletreméltó véleményekkel ütközött össze a nézetünk. De mennünk kellett a magunk útján, azon az ösvényen, amelyen az egyesület többsége haladt.

Mivel mi teljes szívvel mindig az összes érdekét igyekszünk szolgálni, semmiképen sem szólhattunk az egyéni érdekek védelmezésére. De hangsúlyoznunk kell, hogy mint minden harcut, úgy ezt is nobilesán igyekeztünk megvívni.

Mi voltunk a légpárna. Arra törekedtünk, hogy ezt az egyesületi harcot mentől simább lefolyásúvá tegyük nem egyesek, hanem az egyesület érdekében.

Ezt kötelességünknek ismertük, mert az egyesületben egymással szemben értékes erőik küzdöttek.

Hogy a budapesti osztálynak a váltógazdaságáért indított mozgalma mennyire közóhajtól eredt, az mindjárt a felszólalások után kitűnt.

Az egész közgyűlés elvben a váltógazdaság behozatala mellett nyilatkozott meg. A két tábor között csupán árnyalati különbség volt.

A kisebbség a választmány javaslata ellen

beadott indítványában az elnöknek és alelnöknek megegyezési megválasztását kérte.

Bár a kisebbség ezt az indítványát visszavonta, mégis ezt fogadta el a közgyűlés, mert a visszavont indítványt a többség egyik tagja magáévá tette. A többség eredeti indítványát visszavonván, a kisebbség módosító indítványát emelte határozattá.

Ennek az oka abban rejlett, hogy a többség nem rendelkezett az alapszabályok módosítására szükséges kétharmad többséggel.

Egyesek a két indítványt olyan ügyesen állították szembe egymással, hogy egyik fél sem engedett. Így, bár az egész közgyűlés — egy-két ember kivételével — a váltógazdaság mellett volt, mégis az a veszély fenyegetett, hogy nem lévén meg a kétharmad többség, a régi alapszabály marad érvényben és a váltógazdaság elbukik.

Azért a többség helyesen tette, hogy a taktikázásra indítványának elejtésével felelt és határozattá emelte a kisebbség indítványát.

A dolog illetően fordulata, meg kell állapítanunk, hogy az egyesület tulnyomó többségét ki-elégíti.

A váltógazdaság hívei megelégedhetnek a váltógazdasági elv győzelmével. A kisebbség pedig megnyugodhat, mert hiszen az ő álláspontja is méltánylásra talált.

A váltógazdaságnak ez a szelidebb alakja átmenetnek egészen jó.

Véleményünk szerint a teljes váltógazdaság hívei a jövőben egyre szaporodni fognak s nem lesz nehéz az első három évi ciklus után a váltógazdaságot eredeti formájában keresztülvinni.

Meg kell állapítanunk, hogy a többség a közgyűlésen helyesen viselkedett.

Dicséretére válik, hogy egynéhány egyénnek kicsinyes taktikájára csupán akkor felelt ezzel az eszközzel, amikor a konok taktika miatt már az elvet is veszély fenyegette.

A közgyűlésen a szabad vélemény-nyilvánítás diadalát ülte, noha voltak egy páran, akik nehezen találták bele magukat a szabad vélemény-nyilvánításba.

Mindenesetre jellemző dolog az, hogy bár a váltógazdaságnak nagy többsége volt, mégis ravaszkodó taktikával majdnem sikerült a választmány javaslatát eltemetni.

Mondanunk sem kell, hogy ez az eljárás, egyeseknek ez az erőszakoskodása mennyire veszélyezteti az egyesület békéjét.

Ha a többségi elvet elfogadjuk, akkor annak

mindenki kivétel nélkül tartozik magát alávetni. Akiben nincsen meg az alkotmányos, többségi elv iránti tisztelet, az álljon félre.

A mesterkedések kora lejárt! A józan többség megtalálta magát. Érvényt fog szerezni akaratának. A mesterkedésekre, apró taktikázásokra ezután is meg fog felelni, mint ahogy csattanósan megadta a választ már a közgyűlésen is.

Akik azt hiszik magukról, hogy *alkalmasabbak* másoknál a vezetésre, azoknak tisztelniük kell a többségi elvet.

Vezetniük kell és nem taktikázniuk. Mert a tömeglélektant ismerni kell. Aki a tömeg bálványának szerepére vágyik, az kiteszi magát annak, hogy ez a tömeg le is dönti. A bálványimádókból kerülnek ki a bálványdöntők is.

Azt hisszük, ezt az igazságot a közgyűlés mindennél fényesebben igazolta.

Mi hisszük, hogy ez a közgyűlés hatalmas lecke volt egyesek számára.

A váltógazdaságot megkísérelték azzal is diszkreditálni, hogy a váltógazdaságnak éle a kincstári befolyás ellen irányul.

Dicsérni kell a befolyásos kincstári tagokat, hogy ennek a csalfa szónak nem ugrottak be. A kincstár érdekei ellen senki sem akar cselekedni az egyesületben. A kincstár legbőkezűbb támogatója az egyesületnek, véleményére és érdekeire minden egyes tag kell, hogy tekintettel legyen.

Az arányos és méltányos részt az egyesület vezetésében is biztosítani kell a kincstárnak. A kincstári érdek egészen más, mint azt egyesek feltűntetni szeretnék.

Egyesek saját kicsike-kis önérdekeiket szeretnék kincstári érdeknek feltűntetni, hogy így azokat zavartalanul érvényesíthessék.

Dicséret érte a kincstárnak, hogy ennek a hollókarogásnak be nem ugrott.

Kicsit furcsa, hogy éppen azok igyekeznek megvédelmezni a kincstári befolyást, akik egész működésük alatt olyan mélyen lekicsinyítették a kincstárt.

Mi hisszük, a jövőben illetékes helyen mindig idejében meg fogják tudni, hogy mi a kincstár háttárgott ügyesen rejtőzködő magánérdek.

Tessék csak a kincstári tényezőket magukra hagyni, azok egészen helyesen meg tudják védeni befolyásukat az egyesületben.

Majd meglátjuk, hogy a kincstár állítólagos pártfogói igyekeznek-e maguk tért engedni a kincstár érdekeinek annak idején?

A kincstárnak egészen mások az érdekei az egyesületben, minthogy egyesek érdekeit istápolja a közbizalmatlanság ellen.

Örülünk neki, hogy a kincstári illetékes tényezők igen helyesen töltik be szerepüket az utóbbi időben, vagyis hogy a kincstár egyetemes érdekeit nézik s nem tévesztik azt össze az apró magánérdekekkel.

Magának a gyűlésnek lefolyása imponáló volt.

Az egyesületnek régen nem volt ilyen eleven és színvonalas gyűlése. A gyűlésnek igazán csak életet adott egy-egy temperamentumosabb fölszólalás.

A gyűlés élvezetes képet nyújtott, mert a szabad vélemény és meggyőződés gyakorlásának szintere volt.

Az egyesület ezen a gyűlésen megtalálta önmagát.

A közgyűlésnek a váltógazdaság elvének

keresztülvitele mellett az a nagy haszna is van, hogy szemléltetővé tette az egymással mérkőző erőket. Meggyőzött mindenkit arról, hogy az egyesületi élet följululás előtt áll.

Új erők kívánnak érvényesülni, amelyek kellő irányítással csakis hasznára lesznek az egyesületnek.

A közgyűlés megcáfolt egy igen-igen nagy hazugságot, hogy az egyesület szabad működését a kincstári befolyás akadályozza.

Bebizonyult, hogy a kincstár éppen úgy akarja az egyesület szabad mozgását, mert hiszen a kincstár segítette elő, minden mesterkedés ellenére a váltógazdaság elvének érvényesülését.

Mi örömmel szögezzük le ezt a tényt.

Egy igen nagy tanulsága a közgyűlésnek, hogy egyesek még a többségi elvet is veszélyeztetik. Céljaik érdekében még ezen az elven is keresztül igyekeznek gázolni.

Mi hisszük, hogy ez a kísérlet nem fog többet megisméltődni, mert ez az egyesületi életet nem kívánatos harcolni tenné ki és egyeseknek, akik ma a népszerűség fényében hiszik magukat, igen-igen csufos kudarcával végződhetnek.

Nem szabad elfeledni, hogy a békés együttműködés teheti virágzóvá az egyesületet, csakis mindenkinek a helyén való alkalmazása segítheti elő az egyesület céljait.

A közkatonák éppen olyan hecesek, mint a vezérek, mert a vezetők közkatonák nélkül magokban nagy dologra nem képesek.

Mi hisszük, hogy a váltógazdasági elv behozatalával csak nyer az egyesületi élet, mert ez lehetővé teszi, hogy a köz érdekében minden értékebb erő érvényesüljön.

Nem hihetjük azt, hogy a váltógazdaság kiérdemli hamarosan az egyesület *tiszta buzáját*.

A *tiszta buzáról* mondott hasonlatra csodáljuk, hogy senki nem találta meg a frappáns választ a közgyűlésen.

A gazda igenis féltve őrzi a maga tiszta buzáját, mert abból telik ki a vetőmagja.

A vetőmagot azonban minden öt-hat évben ki kell cserélni, mert elsatnyul. Tehát még a leg-

Schulz A.
ORL. MÉRŐK.
GYÁRKÉMÉNYEK-KAZÁNBELÁZÁSOK.
BUDAPEST VII. ARÉNA UT. 80. SZÁM. TELEFON 113. 0771.
SCHULZ
GÖZTÉGLAGYÁR, R.T.

tisztább buzát is ki kell cserélni, ha jó aratást akarunk.

Hogy ezt a mezőgazdasági alapelvet a mi derék bányászaink és kohászaink nem ismerik, azt igazán nem lehet nekik hibául felróni!

Az állami bányászat egy éve.

A pénzügyminiszter közzétette a múlt év második felében előfordult állami bruttó bevételekről és kiadásokról szóló kimutatást, összehasonlítva azokat az előző év eredményeivel. Az állami bányászatra vonatkozó adatok a következők:

tak foganatosítandók. Megjegyzendő azonban, hogy a gyártási üzem fejlődésével kapcsolatban a bevételek 3,423.867 koronával emelkedtek.

Az év III. negyedében a sójüvedéknél az 1,856.622 korona bevételi visszamaradás az egyes évnegyedek bevételi eredményeinek hullámlásában találja magyarázatát s onnan ered, hogy a sójüvedék vezérügynökségének hitelezett só vételára fejében ebben az évnegyedben kisebb összeg vált esedékessé.

A fémkohászatnál a 453.675 koronával kedvezőbb eredmény onnan származik, hogy egyes fémkohóknál, különösen a zalatnainál az 1913. évi III. negyedében kisebb mennyiségű bányatermék került

BEVÉTELEK	III. évnegyedben		IV. évnegyedben	
	1913.	1912.	1913.	1912.
Fémjelzés	62.138	68.201	72.043	69.303
Sójüvedék	8,302.171	10,158.793	9,721.653	10,684.244
Bányaigazgatóságok	14.705	15.991	19.169	20.430
Fém- és opálbányászat	1,235.744	1,339.278	1,119.650	1,088.430
Fémkohászat	1,238.468	1,692.144	1,455.921	2,126.796
Pénzverés és fémbeváltás	4,679.528	7,722.250	6,438.252	6,623.249
Állami vasgyárak	38,573.205	33,604.620	32,813.931	30,868.124
Köszénbányászat	889.268	661.955	665.704	586.745
Sótermelés	929.488	960.932	943.425	725.821
Bányailleték	132.314	140.760	225.440	210.427

KIADÁSOK	III. évnegyedben		IV. évnegyedben	
	1913.	1912.	1913.	1912.
Sójüvedék	1,989.815	2,124.181	1,796.284	1,701.035
Bányaigazgatóságok	132.515	130.370	262.207	259.730
Földgáz-, petroleum és káliumsókutatás	367.925	282.884	354.935	377.915
Fém- és opálbányászat	2,594.268	2,430.742	2,126.019	2,093.802
Fémkohászat	2,102.543	2,047.147	2,015.635	1,929.565
Pénzverés és fémbeváltás	2,813.943	8,597.609	6,489.602	8,509.909
Köszénbányászat	1,074.039	1,016.033	1,040.206	1,089.068
Sótermelés	1,037.461	971.626	1,148.942	859.378
Bányászati kegyuri terhek	57.458	86.192	37.525	55.210

Jelentékenyebb bevételi többlet mutatkozik az 1913. évben a sójüvedéknél, 1,777.264 korona és az állami vasgyáraknál, 3,423.867 korona. Visszamaradások vannak a fémkohászatnál 1,236.311 korona, onnan származik, hogy a fémkohóknál kisebb mennyiségű és szegényebb fémtartalmú bányatermékek kerültek beváltásra, aminek folytán a kohók foglalkoztatása kevesbedett.

A pénzverés és fémbeváltásnál jelentkező 8,534.249 korona visszamaradást az okozta, hogy úgy a beváltás, mint a pénzítés kisebb mérvű volt. Ezzel szemben azonban a kiadás is 4,418.810 koronával csökkent.

Az állami vasgyáraknál mutatkozó 4,170.068 korona többletkiadás egyrészt az üzemi kiadások természetes emelkedésében, másrészt pedig abban leri magyarázatát, hogy a gyárak termelési képességének fokozása érdekében nagymérvű beruházások vol-

beváltásra, aminek folytán a kohók foglalkoztatása kevesbedett.

A pénzverés és fémbeváltásnál mutatkozó 3 millió 042.721 korona bevételi visszamaradást az arany- és ezüstpénztítés szünetelése és a kisebbmértvű beváltás okozta.

Az év IV. negyedében a sójüvedéknél 962.591 korona a bevételi visszamaradás, aminek az az oka, hogy a sójüvedék vezérügynökségének hitelezett só vételára fejében ebben az évnegyedben kisebb összeg vált esedékessé és fizetett be az állampénztárba, mint az előző év hasonló negyedében.

670.874 koronával volt kisebb a bevétel a fémkohászatnál, aminek az az oka, hogy ebben az évnegyedben kisebb mennyiségű és szegényebb fémtartalmú bányatermék került beváltásra.

Az állami vasgyáraknál mutatkozó 3,063.670 ko-

Szivattyukat és mérlegeket

gyárt mint különlegességet és legnagyobb rak-
tárt tart épület- és diaphragma-szivattyukban

Árjegyzék ingyen
és bérmentve

Garvenswerke Wien, II., Handelsquai 130

rona többlet az üzemi kiadások emelkedése és a termelőképesség fokozása érdekében szükséges nagyobb mérvű beruházások költségei által van indokolva.

A sótormelésnél 289.564 koronával kedvezőtlenebb az eredmény, mint a marosújvári és aknaszlatinai sóbányák üzemében az árvizek által okozott károk helyreállítására fordított kiadások idéztek elő.

HAZAI HIREK.

Előfizetési felhívás.

Felkérjük azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése e hó végével lejár, hogy b. előfizetésüket a küldött befizetési lap felhasználásával meghosszabbítani sziveskedjenek, nehogy a lap további szétküldésében fennakadás történjék.

Kitüntetés. Ófelsége a magyar pénzügyminiszter előterjesztésére megengedi, hogy *Topscher Sami* főbányatanácsos, a fémjelző és fémbeváltó hivatal igazgatója saját kérelmére végleges nyugalomban helyeztessék és neki ebből az alkalomból sok évi hű és hasznos szolgálata elismerésül a miniszteri tapácsosi címet díjmentesen adományozza.

Kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszter az állami vasgyárak tisztviselői sorába 1914. évi július hó 1. től kezdve a VIII. fizetési osztály 3. fizetési fokozatába: *Kilczner Mihály* ideigl. havidíjas mérnökgyakornokot s. mérnökké, *Tannenbergek Géza dr.* ideigl. havidíjas hivatalnokot fogalmazóvá, *Hozmek Gyula*, *Rodovics Tivadár*, *Szabó Miklós* ideiglenes havidíjas, továbbá *Szilvay János* havidíjas mérnökgyakornokot s. mérnökké; *Keller Ernő*, *Sneider Gyula*, ifj. *Szigyártó Sándor*, *Rimbasz Endre* ideigl. havidíjas hivatalnokokat hivatalnokokká, *Turekné Obholczter Ella*, *Erdélyiné Lépi Valéria* ideigl. havid. tanítónőket tanítónőkké, *Gönczi Sándor* ideigl. havidíjas hivatalnokot hivatalnokká, *Lagler József* ideiglenes havidíjas tanítót tanítóvá, *Walient János*, *Ludvig Ferenc* ideigl. havidíjas hivatalnokokat hivatalnokokká, *Csányi János* ideiglenes havidíjas tanítót tanítóvá, *Filla István*, *Kovács Arnold*, *Markay Ferenc*, *Lescheditzky Kálmán*, *Varga István*, *Mauro Ottó*, *Szendrey János*, *Stiller Elemér*, *Bolla József*, ifj. *Marék Károly* és *Viznyel János* ideigl. havidíjas hivatalnokokat hivatalnokokká kinevezte. — A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter a zalatnai állami kőfaragó és kőcsiszoló ipari szakiskola felügyelőbizottságának elnökévé, az 1914. év végéig *Czerminger Alfréd* kir. bányakapitányt, a megüresedett tagsági helyre pedig *Csia Ignác* bányatanácsost, főbányahivatali főnököt nevezte ki. — A m. kir. pénzügyminiszter *Sztána Géza* pénzügyi számgyakornokot a selmecbányai m. kir. bányai igazgatóság mellé rendelt számvevőségé, jelen állomáshelyén való meghagyása mellett, *Márcz Róbert* pénzügyi számgyakornokot az egri m. kir. pénzügyi igazgatóság mellé rendelt számvevőséghez a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű pénzügyi számtisztokká nevezte ki.

Altiszti kinevezések. A selmecbányai m. kir. bányai igazgatóság *Pokorny József* intézőt művezetővé, *Szokol Gyula* külácsmestert, *Buzalica György* kohóaltisztté, *Hollik József* és *Kniebühl Ede* gépkezelőket, *Pomekavcs András* anyagkezelőt és *Sztraka Emil* bányafelügyelőt I. osztályú altisztekké; *Makovinszky Péter* bányafelügyelőt II. osztályú altisztté, *Tundler József* végzett bányásziskolai tanulót, *Teicher Ienrik* rapidíjas gépkezelőt, végül *Neubaurik József* zuzósáfárt III. osztályú altisztekké nevezte ki.

Czerminger Alfréd zalatnai m. kir. bányakapitány hivatalos ügyben néhány napra Budapestre érkezett.

Elszámolás. A főiskolai Mensa Academica-Egyesület elnöksége köszönetének kifejezésével újabb a következő adományokat nyugtázza: *Selmeci Népbank* 50 korona, *Selmeci Takarékpénztár* 50 korona, *Selmecbányai Kereskedelmi és Hitelintézet* 25 korona, *Selmecbányai Atlétikai Club* 250 korona, folyó államsegély I. részlete 1000 korona.

Bányamérnökök a MÁV. szolgálatában. Kaptuk a következő sorokat: A MÁV pályázati hirdetménye új tóret nyit bányamérnökeinknek. Ez örvondotes esemény mellett a *Bánya* mult heti száma sem futott el nyomtalanul. A cikk azonban egy lényeges körülményt hagyott figyelmen kívül.

Ugyanis nem mutat rá azon sajnálatos körülményre, hogy csakis oklevelos bányamérnökök nyerhetik el ugyanazon állást a MÁV. szolgálatában, mint a műgyotemet végzett mérnökök, vagyis az előbbieket 6 év után kerülhetnek oda, hova az utóbbiak már 4 év után. Ez nagy igazságtalanság! De nemcsak igazságtalanság, hanem a selmeci főiskola tekintélyének a rombolása is. Visszaszorítás a műgyotemmel szemben. Itt nem a MÁV. olvitázhatlan jóakarata a hibás, hanem főiskolánk azon olvult rendszere, mely még mindig két évi gyakorlattal súlyosított és hosszabbított államvizsgá sikores létovésevel adja ki az oklevelet.

Én azt hiszem, egyetlen egy technikai főiskolánk sem létezik ma már a gátló akadály.

Hisz úgy is az élet és nem egyedül az oklevél képesit bennünket eredményes alkotásokra.

Főiskolánk a kóros állapotán sürgősen kell segíteni. Nagy anyagi érdekről van szó. Selmeceen végzett ifjainkat sem a lenézés, sem a leszorítás veszélyének kitenünk nem szabad.

Ha pedig bennünk is él a minden emberben létező hiúság úgy egyetlen főiskolánk tekintélye érdekében sem szabad túrnunk a régi fénynek elhomályosítását.

A mult heti cikk szerint a selmeci főiskola nem egyenrangú a műgyotemmel. Bizon, nagyon is egyenrangú. Sőt a selmeci „Bányászati és Erdészeti Akadémia” előbb volt „fő” intézet, mint a műgyotem. Azonban haladnia kell a selmeci főiskolának tekintélyben is, azért el az államvizsgával és négy évi végzettséggel, oklevelet adjunk ifjaink kezébe! — Jó szorencsét!

Grosz Ábris.

Luftfilter

baut als **G. A. Schütz**

besondere Maschinenfabrik

Spezialität Abt.: Luftfilterbau

Wurzen, Sa.

A Bányászati és Kohászati Egyesület közgyűlése, amellyel lapunk vezetőhelyén foglalkozunk behatóan, a tagok szokatlan érdeklődése mellett folyt le. Az Akadémia kistermének padsorait zsufoolágig töltötték meg a gyűlésező bányászok; ott voltak a budapesti tagok teljes számban, sok vidéki tag, akik az egyesület vidéki osztályait képviselték.

Az elnöki megnyitó után **Andreics János** min. tan. beszéde nyitotta meg a közel harmadfél óráig tartó vitát. Utána felszóllaltak **Probstner Alfréd** min. tan., **Gátocsy Árpád** bányamérnök, **Lázár Zoltán** igazgató, **Tassonyi Ernő** bányaszküdt, **Cséti Róbert** igazgató, **Róth Flóris** bányafőfelügyelő, **Niesner Adolf** főbányatanácsos, **Schröder Gyula** ny. vasgyári igazgató, **Böckh Hugó** min. tan., **Jónás Antal**, **Terény János** főmérnök, **Vizer Vilmos** igazgató, **Hajdu Lajos** dr. főbányatanácsos, **Altnéder Ferenc** m. kir. főmérnök, **Marton György** magánmérnök, **Nemes Ödön** igazgató.

Az említettek kivül mások is hozzászóltak a tárgyhoz, úgy hogy két órára járt már az idő, amikor az elnök a hosszas szavazások után az ülést bezárta. A közgyűlés eredményeképen ezentul az elnök és alelnökök 3 évi ciklus után még egyszer megválaszthatók s így a tisztséget legfeljebb 6 évig viselhetik egybuzamban. A választmányi tagokat három évre választják; tisztségük a három év után meg nem hosszabbítható. A tagsági díjat fölemelték, a vidékiek 16 K, a budapesti tagok 20 K-t, alapító tagok 500 K díjat fizetnek ezentul.

A selmecbányai hallgatók tanulmányutja. A selmecbányai m. kir. bányászati és ordészeti főiskola negyedéves bányamérnökhallgatói, **Réz Géza** és **Tettamanti Jenő** főiskolai tanárok vezetésével, folyó hó 6-án indultak tavaszi tanulmányutra. A hallgatók **Prága**, **Joachimsthal**, **Pilsen**, **Idria**, **Adelsberg**, **Fiume** és **Carnano** bányaműveit és gyártelepeit tekintették meg s június 20 án este tértek vissza Selmecbányára.

Földgázvilágítás. Bázánán a mult héten tartották meg az első földgázborondozás próbavilágítását. Körülbelül hatvan szabadon álló lámpát állítottak fel a fürdőtelepen. Néhány nap mulva megtartják a földgázvilágítás ünnepélyes üzembehelyezését is, amelyre a pénzügyminiszter és a belügyminiszter kiküldötteit is várják.

Petróoleumkutatás. Tudósítónk jelentése szerint Szilágymejében, Cigányi állomáson — Zilah és Zsibó között — megkezdtek a petróleumkutatást. A furásokat a kolozvári kutató hivatal vezeti, amelynek egyik főmérnöke hetek óta Zilahon tartózkodik s onnan jár ki naponta a 7 km. távolságra fekvő Czigányira. A torony már fel van állítva; a gőzgép még nincs működésben. Az összes felszereléseket Zilahra adták fel s a különféle vascsövek, faállványok stb. onnan kerülnek Czigányira. Az előmunkálatok ma oly előrehaladt stádiumban vannak, hogy a tényleges furás alighanem még e hó folyamán, talán még e sorok megjelenése előtt indul meg.

Elhanyagolt bányák. A *Kohlen Industrie Verein* cégü bányavállalat novén álló ajkai **Emma**, **Krisztina**, **Rudolf I.**, **Rudolf III.**, **Ignác**, **Anton** és **Edmund** védnövi bányatelek felhagyás folytán törlésre kerülnek. Ennek eszközlése előtt a pestvidéki kir. Törvényszék mint telekkönyvi hatóság által az érdekeltek azzal értesít-

tettek, hogy a btörvény 264. §. szerint 60 napon belül bírói becslést és árverést kérhetnek.

Az *iglói bányakapitányság* 20 korona pénzbírsággal marasztalta a dobsinai **Langenberger Martini** bányatársulat tulajdonosait, mert a Gugl hegyen fekvő Martini védnövi bányatelken az üzemet elhanyagolták. Az üzem további szünetelése esetén olvonják a jogosítványokat.

A *kir. bányakincstár* tulajdonát képező felsőtelekesi **József**, továbbá az alsótelekesi **Ludwig** és **Egyoység** s végül a szuhogyi **Egérmező** védnövi felsőmagyarországi hosszértékeknek törlése kérelmoztetvén, ennek végrehajtására megfelelő lépéseket moztöttek.

Az állami vasgyárak 1913-as üzletéve. A pénzügyminisztérium a magyar királyi állami vasgyárakra vonatkozó 1913. évi jelentést és zárszámadást most teszi közzé. Az állami vasgyárak 1913. évi jelentése a zárszámadások szerint 10,111.268 81 korona. Ezzel szemben az állami vasgyárakba befektetett tőke 1913. év végéig 128,003.977 30 korona volt és így az évi nyereség a befektetett tőke 12^{1/2}%-os kamatozásának felel meg. E nagy nyereség, dacára az elmúlt év rossz gazdasági viszonyainak azért volt elérhető, mert az állami gyárak az 1912. évi beruházási törvény alapján 1913-ban, egész éven át teljes mértékben voltak foglalkoztatva.

Az Általános Magnezit Részvénytársaság igazgatósága június 22-ére rendkívüli közgyűlést hívot össze, amelynek napirendjére a részvények összevonását és fölcserelését, valamint az alaptőke fölemelését tüzték ki. A társaság legutóbb 1910-ben emelte föl alaptőkéjét egymillió koronáról 1,400.000 koronára. A társaság gyára Hlsnyóvízen van.

Kedvezményes sószállítás. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter az őszi tömegforgalom alkalmával beállítható kocsihány enyhítésére, illetve a sóhánynak elejét veendő, a f. évi június hó 1-től f. évi augusztus

Eredeti

BLACKMAN és KEITH

VENTILÁTOROK
EXHAUSTOROK, FUVÓK.
minden célra

Magyar Szellőző Művek

BUDAPEST, VII., ARÉNA-ÚT 80.

Telefon: JÓZSEF 26-56

hó 15 ig terjedő időre, az államvasutak vonalain bérmentetlenül feladásra kerülő sóküldeményekre a következő díjkezelvényt engedélyezte: a) kocsinkint és fuvarlevelelnek legalább 10.000 kg.-ért való díjtízítés mellett az V | b. kivételes díjszabásnak 10 (tíz) százalékkal rövidített díjtételeit; b) kocsinkint és fuvarlevelelnek legalább 15.000 kg.-ért való díjfizetés mellett az a) alatti mérsékelt díjtételek alapján eredményező fuvardíjból kocsihasznaási jutalék fejében kocsinkint három korona engedményt. Ez intézkedésnek az a célzata, hogy az érdekeltséget őszi sószükségletének f. évi augusztus hó 15-ig való elszállítására ösztönözzék.

Uj gipszgyár E. délyben. A kolozsmegyei Gyerővásárhely környékén levő gipsztelepek kihasználására egy konzorcium gipszgyárat szándékszik létesíteni. A konzorcium számít arra, hogy mire a gyár létesítésének az ügye a megvalósulás stádiumába jut el lesz intézve a Kissármástól Kolozsvárig vezetőndő földgáz-vezeték kérdése is és ez esetben a gipszgyárat földgáz-üzemre rendeznék be.

Erdélyi agyagipar r.-t. címen 10.000 korona tőkével vállalat alakult Puj községben (Erdély) cserépkályha, obamottotégla és fayenceáruk készítésére. Az igazgatóság tagjai: dr. Jenciu Tamás ügyvéd, Szilágyi Károly ügyvéd, Szállásy Károly körjegyző, Ullman Lipót regálebérő és Daju Atanáz gör. kel. lelkes.

A városi bazaltbányáról sz. ló mult heti hírünkben mi is megemlítettünk néhány vállalatot, amelyek bazaltbányákat eladásra ajánlották. Illetékes helyről szorított információink szerint a Korláti Bazaltbánya Részvénytársaság semmiféle ajánlattal nem fordult az érdekeltekhez.

Az Egercsehi kőszénbánya r.-t., amely a Budapestvidéki kőszénbánya érdekköréhez tartozik, mult évi mérlegét veszteséggel zárta. Az előző évi veszteség-áthozattal együtt, az összes veszteség 424.143 korona.

Közgyűlések. A Részvénytársaság közlőj kutatására június hó 27 én tartja tizenkilencedik rendes közgyűlését; a vállalat mérlege: Vagyon: Adósok 419.108 K 05 f. Teher: Részvénytőke 400.000 K. Átmeneti számla 1392 K 40 f. Feles'og 17.715 K 65 f. Összesen 419.108 K 05 f. — A Szápári kőszénbánya részvénytársaság június 26-án tartja V. rendes közgyűlését. A vállalat nyereség- és veszteség-számlája: Veszteség: Általános költség-számlának központi és bányaköltség 72.832-05 K. Üzemköltség-számlának: üzemi kiadások 376.938-02 K. Kamatszámlikák: kamatokért 29.955-03 K. Adó- és illetékszámlikák: adók 6585 51 K. Összesen 486.310 61 K. Nyereség: Szénszámlától bevétel 105.924-13 K. Egyenleg mint veszteség 380.386-48 K. Összesen 486.310-61 K. — A Magyar grafit és bánya r.-t. június 25-én Pozsonyban tartja II. rendkívüli közgyűlését. — A Dunántúli bányavállalatok r.-t. június hó 30 án Budapesten tartja harmadik évi rendes közgyűlését. — A Prometheus bánya és ipar r.-t. július hó 1-én Budapesten tartja I. évi rendes közgyűlését. A vállalat mérlege: Vagyon: Bányajog és egyéb jogosítványok 480.000— K. Gyártelep 118.833-57 K. Szerszámok, anyagok, irodai berendezések 28.742-37 K. Bankbetét 342.045-01 K. Adósok 2393-81 K. Alapítási költségek 1/3 leírása után 26.238-78 K. Veszteség 8853-57 K. Összesen 1,007.112-11 K. Teher: Részvénytőke 1,000.000— K. Hitelezők 7112-11 K. Összesen 1,007.112-11 K. — A Magyar kovásművek r.-t. június hó 30-án Budapesten tartja rendes évi közgyűlését. A vállalat mérlege: Vagyon: Bánya, bányajog és ingatlanszámla 160.000— K. Bányafolszorelések 8285-49 K. Épületek 7470-33 K. Örlőműfelszerelés 17.272-95 K. Adósok 4092-38 K. Letételek 3266-47 K. Veszteség előhozat 34.145-85 K. 1913.

évi veszteség 621-12 K. Összesen 235.154-59 K. Teher: Részvénytőke 200.000— K. Elfogadványok 27.200— K. Hitelezők 7954-59 K. Összesen 235.154-59 K. — A Hazai gépgyár r.-t. július hó 4 én Budapesten tartja V. évi rendes közgyűlését. A napirenden szerepel az igazgatóságnak az a jelentése, hogy a folyó évi üzletvesztesség apasztására 35.000 korona tartalékalap és 80.000 korona külön tartalékalap igénybe vétessék. A vállalat mérlege: Vagyon: Ingatlanok, gépek és berendezések 3,646.475 K 56 f. Készpénzkészlet 5737 K 51 f. Váltók 30.961 K 59 f. Óvadékok és letételek 12.193 K. Értékpapír 248 K 10 f. Adósok 2,011.922 K 38 f. Bizományi áru 5548 K 26 f. Leltár 1,132 290 K 10 f. Veszteség 666.035 K 70 f, le nyereségáthozat 1912. évből 3438 K 65 f = 662.597 K 05 f. Összesen 7,507.973 K 55 f. Teher: Részvénytőke 1,200.000 K. Tartalékalap 35.000 K. Külön tartalékalap 80.000 K. Értékesökkenési tartalékalap 294.923 K 92 f. Segélyalap 16.052 K 16 f. Elfogadványok 806.807 K 46 f. Hitelezők 4,674.064 K 91 f. Átmeneti tételek 288.044 K 32 f. Foglalók 113.080 K 78 f. Összesen 7,507.973 K 55 fillér. — A Boromei határköz nevű bányatársulat július hó 5-én Dobsinán társulati gyűlést tart. A gyűlésen határoznak a herceg Coburg-főle bánya- és kohó részvénytársaság ottani igazgatóságának kérvénye fölött, amelyben a bánya 10 évre való átengedését kéri.

Cégjegyzési hírek. Borsodi szénbányák r.-t., Budapest. Szász Gyula igazgatósági tag cégjegyzésre jogosult. — Magyar Bánya Részvénytársaság, Dobsina, főtelep Budapest. Gróf Csáky Ödön igazgatósági tag cégjegyzésre jogosult. — Kőszénbánya- s téglagyártársulat, Pesten. Sós Ernő társulati tisztviselő igazgatói címe és a per procura to' dat nélkül való alapszabályszerű jogosultságát bejegyezték. — Hazai Márványipar Részvénytársaság, főtelep Budapest. Zsilinszky Mihály cégjegyz-

VALÓDI
PERSA SZÖNYEGEK
minden létező minőségben, színben és méretben.
≡ **NAGY VÁLASZTÉK!** ≡
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK!
≡ **TELEFON-SZÁM 140-64.** ≡
POLGÁR HUGÓ ÉS EMIL
Budapest, V., Erzsébet-tér 18. (Sas-u. sarok).

KRAYER FÉLE
ROZSDAVÉDŐ
HIDFESTÉK.
PATIN
KRAYER E. ÉS TÁRSASÁG
CSÁSZ. ÉS KÖR. LDVARI SZÁLLÍTÓK
FESTÉK-KENCE-LAKK-GYÁR
BUDAPEST (KRAYER FÉLE UDVAR)
VI., Váci-ut. 31.

zési jogosultsága megszűnt. — *Dr. Lipták és Társa Építési és Vasipari r.-t.*, Budapest. Gróf Károlyi Imre, dr. Pap Dávid, Kr usz Simon, Singer Károly és dr. Dobay Aurél igazgatósági tagoknak ebbeli minőségük és cégjegyzési jogosultságuk bejegyeztetett.

A fernezelyi ólom árai. A nagybányai bányagazgatóság legutóbbi árjegyzéke szerint a lágó ólom ára q-ként 51 korona, 10.000 kg. ólomnak egyszerre való vételénél 5 százalék áronedményt adnak.

Szállítások. *Szén.* A Győr-Sopron ebenfurti vasutak az 1915. évi január hó 1-től számított két év alatt, tehát 1916. év végéig vontatási szén feljavítására alkalmas évenként mintegy 6.000 tonna, összesen 12.000 tonna jól tapadó, duzzadó kövér mozdonytüzelési szénre van szüksége. Ajánlatok július hó 1-ig adhatók be a soproni üzletigazgatóságához.

Kő. Az óbecse-aracsi menetrendezéshez szükséges 2.734 tonna sulyu rostált bányatörmelékkő, 1.575 tonna sulyu, II. oszt. törmelékkő és 540 tonna I. o zt terméskő szállítására és beépítésére versenytárgyalást hirdet a szegedi m. kir. folyammérnöki hivatal. Ajánlatok július hó 2-ig adhatók be.

Cement. A Máv. kolozsvári üzletvezetősége az 1914. és 1915. évben szükséges 2.000 q portland-c-ment szállításának biztosítására pályázatot hirdet. Ajánlatok július hó 1-ig adhatók be.

Kutfurás. A Máv. szegedi üzletvezetősége versenytárgyalást hirdet egy Kiskunfélegyházán létesítendő ártézikutra. Ajánlatok június hó 24-ig adhatók be.

✂ KÜLFÖLDI HÍREK. ✂

A sziléziai szénpiac helyzete április havában is kedvezőtlen vol. Áprilisban 24 munkanap alatt 257.078 vagon szenet, brikettet és pirszenet szállítottak el. Ezeket az adatokat a megelőző év áprilisi adataival nem lehet összehasonlítani, mert tavaly sztrájk volt Felső Sziléziában. Az 1912. évi április havával szemben azonban 11.165 kocsi csökkenés, mutatkozik, ami 42 százaléknak felel meg. E mellett azonban megjegyzendő, hogy az idén két munkanappal kevesebb volt, mint 1912. évi április havában, mert a husvét az idén áprilisra esett. Elszállítottak munkanapontint: 1912. április 11.177 vaggonnal. 1914. évi április havában pedig

10.712, márciusban 11.060, februárban 11.885 és januárban 12.662 vaggonnal. A naponkénti elszállítás tehát az idén január óta jelentékenyen csökkent, de még mindig nagyobb, mint az angol sztrájk előtti években. A hónap első napjaiban még némi élénkség mutatkozott, aminek magyarázata abban rejlik, hogy a leszállított nyári árai április 1-jével léptek életbe. A katonai hatóságok is nagyobb mennyiségeket szállítottak el, mint rendszeren, de ezzel a vasutak szükségletének csökkentését még nem tudták ellensúlyozni. A mezőgazdaság az előrehaladott évszakra való tekintettel kevés megrendelést csinált.

Az ipari szén helyzete sem volt jobb. Különösen a nehéz vasipar és a horgonyipar részéről mutatkozott kevés érdeklődés, mert az ide tartozó telepek a kedvezőtlen konjunktúra miatt csak korlátozott üzemmel dolgoztak. A mész- és cementiparnak is kevesebb szén kellett, mint amennyire számítottak.

A Magyarország és Ausztria felé irányuló kivitel szintén jelentékenyen csökkent. Csak Oroszország érdeklődése maradt meg változatlanul, mert az ottani cukorgyárak szükséglete igen nagy volt. Ez azonban a többi országokba való kivitel hanyatlását nem ellensúlyozhatta. A végeredmény az, hogy a bányák készletei gyarapodtak s néhol az üzemet is korlátozni kellett.

Az Oderán való elszállítás áprilisban is nagy volt. Coselben 342.600 tonnát raktak hajóra az 1912. évi április havi 274.400 tonnával szemben, ami 68.200 tonna, vagyis 24,5 százalékos emelkedést jelent. A kedvezőtlen vizállás miatt a hajó-forgalom itt-ott teljesen szűnt meg.

A pirszén forgalma csendes volt. Az enyhe tél következtében a nagykereskedők kezében sok áru maradt vissza, amiért is nem reflektálnak újabb szállításra. Valószínű azonban, hogy mihelyt az Odera vizállása kedvezőbb lesz, e tekintetben javulás fog beállani. A vaspiac még nem élénkült fel, minek folytán az ipari telepek szükséglete sem emelkedhetett. Magyarországra, Ausztriába és Oroszországra irányuló kivitel hanyatlott ugyan, de azért még türehető volt. Valószínű, hogy a készletek májusban is nagyobbodni fognak, úgy, hogy néhány pirszén-kohót előreláthatólag üzemen kívül kell majd helyezni egyszézt a

**LAUFER
GEPGYAR**

*Budapest VII.
Palotai-út 15H.
Telefon. 75-40.*

*Hőtelpályák.
Kisvasutak.
Bányakocsik.*

termelés csökkenése, másrészt javítások foganatosítása céljából.

Az amerikai szén. A széniparban érdekelték körében mindenütt rendkívüli feltűnést kelt az a körülmény, hogy az utolsó hónapokban rengeteg mennyiségű amerikai szenet importáltak Európába, még pedig az angol szénbányák rovására. Az amerikai szén beözönlését főként annak tulajdonítják, hogy a szállítási díjak az utolsó hónapokban jelentékenyen leszállottak. Az amerikai szén elsősorban a Közép-tenger országaiban talál elhelyezést, így többek között az olasz államvasutak százezer tonna pocahontas- és newriver-szenet vásárolt, tonnánként négy shillinggel olcsóbban, mint amennyit az angol szénért követelnek. De a Balkán-országokban, sőt Egyiptomban is igen jelentékeny mennyiségeket vásároltak, Olaszország pedig egymaga, ebben az évben mintegy négyszázezer tonna amerikai szenet importált, amely mennyiséget mindeddig az angol szénbányák szállították részére.



DEUTSCHER BERICHT. INDUSTRIE UND VOLKSWIRTSCHAFT.



Der Metallmarkt im Vorjahre.

Die *Kupfer-Erzeugung* der Welt hat im Jahre 1913, soweit dieselbe sich heute überblicken lässt, einer nur geringe Vergrößerung erfahren. Hingegen hat der Verbrauch eine weitere Zunahme gegen 1912 aufzuweisen. Die Weltvorräte zeigen eine ganz erhebliche Abnahme und zwar betragen die Vorräte an Kupfer Ende November 1913 ca 41.154 t, also rund 40.000 t weniger als anfangs des Jahres. Die Vorräte nehmen in letzter Zeit zwar zu, die statistische Lage bleibt trotzdem aber eine durchaus gute. Der Streik im Ladedistrikt ist noch nicht beendet und es dürfte noch geraume Zeit dauern, ehe die normale Produktionshöhe wieder erreicht ist. Entsprechend der Veränderlichkeit der gesamten wirtschaftlichen und politischen Lage waren auch die Kupferpreise im Jahre 1913 sehr erheblichen Schwankungen unterworfen. Wenn trotzdem die Lage der Kupfer verbrauchenden Industrien insbesondere in Europa eine recht gute war und fast alle Werke eine gute Beschäftigung aufwiesen, so lag dies daran, dass diese Industrien, wie ja fast alle anderen, beim Eintritt in das Jahr 1913 noch über reichliche Aufträge verfügten. Obgleich insbesondere in der zweiten Hälfte des Jahres der Eingang neuer Aufträge im allgemeinen zu wünschen übrig liess, bleibt am Jahresschluss doch die erfreuliche Tatsache bestehen, dass mit Ausnahme einiger Industriezweige, die sich mit der Herstellung von Stapelartikeln befassen, die Kupferindustrie über gute Auftragsbestände verfügt. Der Kurs für Standard-Kupfer war am Jahresende 65 L 7 sh 6 d per Tonne oder um 11½ L niedriger als am Anfang des vergangenen Jahres. Der Preis von Elektrolytkupfer war Anfangs Január 164.50 M. Ende Dezember 139 M.

Der deutsche Verbrauch zeigt gegenüber 1912 eine Steigerung von 20.000 t *Blei* war während des ganzen Jahres recht fest durch die fortgesetzte Knappheit und die Ursache hierfür war der Produk-

tionsausfall durch die Unruhen in Mexico. Der Verbrauch dürfte etwa auf der Höhe des Vorjahres stehen. Die Preise zeigen einen den Verhältnissen entsprechend hohen Stand. Im Januar waren sie 17 L 17 sh 6 d bis 16 L 16 sh 3 d, der Jahresdurchschnitt stellte sich auf 18 L 31 sh.

Der Bleiverbrauch in Deutschland war 1912: 220.500 t, 1913 215.000 t.

Die *Zink-Erzeugung* hat eine unwesentlich Steigerung erfahren, im Jahre 1912 sind in Deutschland 267.000 t und 1913 275.000 t Zink erzeugt worden. Der Durchschnittspreis für Januar war 25 L 95 sh, für Dezember 21 L 32 sh. Der Jahresdurchschnitt ist 22 L 71 sh

Zinn war erheblichen Schwankungen unterworfen. Die Zufuhren waren zeitweise niedriger als im Jahre vorher, doch nahmen im letzten Vierteljahre die Läger zu. Der Januar bewegte sich zwischen 229—226 L. Im letzten Monat fielen die Kurse auf 178—172—167 L. Der Jahresdurchschnitt ergibt 201.74 L.

Aluminium war in den ersten Monaten von den Automobilindustriellen Amerikas stark begehrt, die grossen Exporte entblössten den europäischen Markt, so dass der Preis bis 20 M per 100 kg höher war, als die offizielle Verkaufsziffer des Aluminium-Syndikats von 162 m per 100 kg. Die Verwendbarkeit des Aluminiums macht erhebliche Fortschritte und bleibt nicht auf die Automobil-, Elektrizitäts-, Militär- und Kochartikel Industrie beschränkt.

In *Nickel* war infolge flotten Absatzes der Preis auf ca 335 M bis 340 M erhöht. Die Förderung der griechischen Gruben hat unter dem Kriege gelitten, und die Produktion genügte kaum, um den Bedarf zu decken.

OBERURSELI

motortársaság K. F.



Oberurseli-lokomotivok

benzin-, benzol- és spiritusz-üzemre.

Bánya-, mezei és rendezői vasutakra.

A legújabb bányarendőri előírásoknak megfelelőleg.

Wien VI/1 Gumpendorferstr. 72.